

2021-09-23

Kommunövergripande elevråd

Datum: 2021-10-14 klockan 9-11

Närvarande

Tre politiker, fem tjänstepersoner och 18 elever deltog i det kommunövergripande elevrådet. Samtliga grundskolor och Eksjö gymnasium, var representerade.

Vad är det kommunövergripande elevrådet?

På varje skola hålls klass- och elevråd för att ge eleverna möjlighet till inflytande över utbildningen och frågor av gemensamt intresse. Det kommunövergripande elevrådet är ett forum dit elever från kommunens alla skolenheter och skolformer bjuds in för att gemensamt lyfta och diskutera aktuella frågor. Där kan tjänstepersoner och politiker inhämta elevers åsikter och bolla idéer.

Det kommunövergripande elevrådet är ett verktyg för att ge barn möjlighet att påverka kommunens utveckling. Mötet hålls i kommunfullmäktigesalen, där politikerna samlas för att ta beslut om kommunens utveckling. Det går att se inspelningar av kommunfullmäktiges möten på kommunens hemsida. Se följande länk; [Screen9 Videosite](#)

Folkhälsoenkät Ung

Folkhälsoenkät Ung är en enkät där årskurs 9 på högstadiet och årskurs 2 på gymnasiet svarar på frågor om sin aktuella livssituation. Undersökningen görs i länets 13 kommuner.

Frågorna rör;

- Livet och framtiden
- Du och din familj
- Hälsa och Livsstil
- Tobak, alkohol, narkotika och spel
- Skola och fritid

Enkäten visade följande resultat i Eksjö kommun:

- ✓ Allt fler dricker energidryck - var tredje elev som svarat på enkäten dricker energidryck.
- ✓ På gymnasiet ökar användningen av tobak - fler tjejer börjar snusa.
- ✓ Bara 40 procent av tjejer känner sig trygga på nätet. 1 av 4 tjejer har mot sin vilja blivit kontaktade på sociala medier i sexuellt syfte, nästan lika många har fått ta emot avklädda bilder
- ✓ Mer än varannan tjej har det senaste halvåret haft minst två psykosomatiska besvär (känns i kroppen, men beror på andra omständigheter som påverkar våra känslor).

Gruppsamtal

Gruppsamtal fördes inom följande områden:

- Energidrycker
- Snus och tobak
- Trygghet/jämställdhet
- Psykisk hälsa och hur vi själva kan påverka vårt mående

Energidrycker

Eleverna upplever att det är lätt att få tag på energidrycker. Handeln har en gemensam överenskommelse att inte sälja till barn under 15 år, men flera butiker i Eksjö säljer till alla oavsett ålder. De som dricker energidryck tycker att det är coolt. När det är okej att köpa energidryck efter 15 år upplevs det inte lika coolt längre.

Elevrådsrepresentanterna tycker att energidryck är dyrt, men många tycker nog att det är gott. Det kan också vara grupptryck som gör att unga dricker energidryck. En del dricker energidryck innan eller efter träning. Eftersom många energidrycker är sockerfria upplevs de kanske vara ett mindre dåligt alternativ. Det kan också upplevas bättre än exempelvis alkohol.

De som dricker energidryck tror nog att de får energi, men många får huvudvärk. Det finns en oro för dem som dricker energidryck och byter ut måltider (frukost) mot energidryck.

I skolan kan lärare lära ut vad som händer i kroppen när någon dricker energidryck. I Prästängsskolans lokaler är det förbjudet att dricka energidryck.

Snus och tobak

Elevrådsrepresentanterna från högstadiet och gymnasiet håller med om att många tjejer snusar, särskilt sista året. På högstadiet är det betydligt fler killar som snusar. De tror att det främst beror på grupptryck, men också på utbudet, att det finns i mint-smak till exempel. I vissa grupper snusar alla. Någon som vill sluta kan bli ifrågasatt av sina kompisar.

Elevrådsrepresentanterna från grundskolan, säger att de påverkas mer av de som röker än av de som snusar. De flesta har pratat om nackdelarna med tobak i skolan. Några har inte pratat om det. Eleverna tror att några/en del unga snusar för att det anses coolt, att det är en del av EPA-kulturen och för att andra gör det (grupptryck). En del snusar för att det ger koncentration och energi. De tror också att en del gör det för att de mår dåligt.

Eleverna är överens om att grupptryck spelar stor roll. De flesta elever har haft likabehandlingsdagar, eller pratar om grupptryck i olika sammanhang. Eleverna tycker det är viktigt att diskutera frågor om grupptryck och likabehandling.

En idé som skulle kunna bidra till att minska snusning, är att det skulle sättas upp affischer på skolan om vilken hjälp det finns att få, och att det kostar pengar; ”Vill du ha hjälp att sluta – gå till skolsköterskan – du kan spara pengar...”

Skolan/elevhälsan skulle också kunna ge råd om hur elever kan få koncentration och energi på andra sätt.

Eleverna får tag på tobak genom kompisar och i vissa butiker. För att minska snusning skulle personalen kunna vara noggrannare med krav på legitimation i butikerna. På skoltid ser eleverna personal röka ibland. Eleverna ser också spår av tobak genom fimpas och prillor på skolan.

Trygghet/jämställdhet

Eleverna berättar att de på sociala medier bara lägger till vänner som de känner och vet vem de är. Skulle något hända, att någon är taskig eller skickar bilder, då säger eleverna till sina föräldrar eller en annan vuxen. Det är bra att använda ett påhittat namn och inte visa bild på sig själv i sociala medier.

På högstadiet förekommer dåligt språk mellan och mot elever. Många känner sig kränkta och utsatta. Det är svårt att själv säga ifrån eftersom det finns en rädsla att själv bli utsatt. Att prata med vuxna kan ses som skvaller.

På gymnasiet kan sexuella trakasserier och tjejers utsatthet ha blivit normalt för både killar och tjejer. Klimatet med verbala kränkningar i skolan känns inte lika hårt som på högstadiet.

I skolan skulle det gå att prata mer med både killar och tjejer om vad som är okej och vad som inte är det. Fokus på både avsändare och mottagare. Alla i skolan måste agera, och vuxna måste vara bra förebilder.

I grundskolan pratar lärare om nätsäkerhet med eleverna, om vad som är okej att göra på nätet och inte.

Psykisk hälsa och hur vi själva kan påverka vårt mående

Eleverna tycker att det under pandemin har varit tråkigt med inställd inomhusträning, träning, matcher och cuper. Eleverna på gymnasiet säger att de inställda fritidsaktiviteterna har varit värre än distansundervisningen. Några elever upplever att det var svårt att sova utan fysisk aktivitet när de inte kunde få ut energin på träningen. Gymnasieeleverna upplever att det har varit tungt utan det sociala samspelet på fritiden och vid distansundervisning.

En del elever tycker att det har varit svårt att jobba via Teams när de varit hemma på grund av sjukdom. Några elever har stört den digitala undervisningen och trott att de är coola när de lägger till kommentarer i Teams. Det har varit svårt att koncentrera sig på skolan på distans/hemifrån och eleverna upplever att de har missat mycket i skolan när de måste vara hemma för lindriga symtom, då har det varit jobbigt att arbeta ikapp två veckors skolarbete på bara två dagar efter frånvaro. Bemötande av personer som kom tillbaka efter att ha varit sjuka har inte alltid varit så bra när andra i skolan inte ville vara nära den eleven eller läraren.

På gymnasiet hade många svårt att hålla rutiner under distansundervisningen. I princip alla längtade tillbaka till skolan. Det var enligt eleverna svårt att hitta motivation när de inte visste hur länge de skulle ha distansundervisning. Eleverna tror att en dags distansundervisning i veckan skulle fungera bra framöver. Många gymnasieelever har påverkats negativt av distansundervisningen med en känsla av maktlöshet, ensamhet, oro, dålig sömn och stress för att hamna efter med skolarbete. Distansundervisningen innebär färre miljöombyten och även mindre fysisk aktivitet. Distansundervisningen innebär även en risk att eleverna inte får den hjälp som behövs, och det kan vara svårt att ta kontakt med lärare eller kurator vid behov.

Några elever upplevde att det gick bättre att jobba hemma än att jobba i skolan och det kan kännas mer bekvämt bakom skärmen när skolarbetet genomförs i Teams. Det har varit bra att musikskolan har kunnat erbjuda lektioner i Teams under pandemin.

Någon elev upplever att det varit tråkigt att det inte har funnits några evenemang att gå på, medan någon annan har upplevt att det har varit lite lugnare under pandemin.

Många hittade nya hobbies under pandemin. Det blev mycket hemmasittande under exempelvis sommarlovet utan resor och aktiviteter.

Eleverna säger att tillvaron har påverkats av familjemedlemmar som har arbetat på distans och varit hemma mer än vanligt. Pandemin och distansundervisning har varit extra jobbig för de elever som har svåra hemsituationer. Eleverna säger att det har funnits en oro för att familjemedlemmar ska bli sjuka, och de upplever att kontakten med familjemedlemmar som bor i andra städer har påverkats negativt av pandemin och alla restriktioner.

Sammanfattning

Gruppsamtalen sammanfattades i storgrupp.

Barn- och utbildningssektorn ska under läsåret ta fram ett utbildningspaket för all personal om jämställdhet.

Elevrådsrepresentanterna fick möjlighet att lyfta frågor som är aktuella på respektive skola, ingen tog ordet.

Avslutningsvis genomförs en kort utvärdering av elevrådsträffen via Mentimeter.

Vad tycker du var bra på dagens möte?

Gott kaffe och mackorna var goda. Alla deltagare var trevliga och det var intressanta samtal. Att få träffa och lära känna de sköna politikerna. Att få göra sin röst hörd och känna att den förhoppningsvis kan och kommer göra skillnad. Bra och intressant. Det var bra att vi pratade om hur vi mårde i pandemin. Bra att alla skolor samlades och diskuterade viktiga frågor, det gav en bra uppfattning om hur det ser ut på andra skolor och kunskap om vilka problem som finns. Vi pratade om viktiga saker. Intressanta diskussioner och att få känna sig lyssnad på. Vi elevrådsrepresentanter kunde ge en bättre inblick i den unga världen och hjälpa till att åstadkomma förändring.

Vad kan bli bättre till nästa möte?

Inte mycket. Att alla försöker vara mindre blyga. Att det är tydligt vem som möter upp inför mötet och att någon väntar utanför tills alla har kommit. Att det går att kontakta barn- och ungdomsrådet inför mötet om något skulle strula, till exempel att elevrådsrepresentanterna inte kommer in i stadshuset.